

Pļaviņās

04.08.2022.

KONCEPCIJA “APRŪPE TUVĀK MĀJĀM” (“CARE CLOSER 2 HOME”)

Koncepcija “Aprūpe tuvāk mājām” (“Care closer 2 home”) izstrādāta projekta „Uzlabojumi sociālās aprūpes pakalpojumiem mazaizsargātajām iedzīvotāju grupām: aprūpe tuvāk mājām” Nr. ENI-LLB-1-031” Nr. ENI-LLB-1-031 ietvaros, lai sniegtu jaunu un papildinātu sociālās aprūpes pakalpojumu klāstu, lai nodrošinātu atbalstu un aprūpi neaizsargātām personām, kā arī veicināt viņu labklājību, sociālo integrāciju un dzīves kvalitāti. Koncepcijas galvenais uzsvārs ir nepieciešamo pakalpojumu saņemšanas iespējas tuvāk pakalpojumu saņēmēja mājām.

Sociālās aprūpes pakalpojumi var ievērojami atšķirties atkarībā no konkrētās komūnas prasībām un nepieciešamības un tā piedāvātajiem pakalpojumiem.

1. Uzturēšana un aprūpe: “CARE CLOSER 2 HOME” piedāvā uzturēšanu un visaptverošu aprūpi klientiem. Tas ietver ēdināšanu, personīgās higiēnas aprūpi, medicīnisko aprūpi un nepieciešamos medikamentus.
2. Veselības aprūpe: “CARE CLOSER 2 HOME” var būt pieejama veselības aprūpe, kas ietver regulāras medicīniskās pārbaudes, ārstu apmeklējumus, medicīniskos pētījumus un slimību vadību.
3. Sociālās aktivitātes: “CARE CLOSER 2 HOME” bieži tiek piedāvātas sociālās aktivitātes, kas ietver dažādas nodarbības un kopīgas darbības, piemēram, izglītības aktivitātes, rokdarbus, sporta aktivitātes, izklaides pasākumus, braucienus un kultūras pasākumus.
4. Palīdzība ikdienas darbos: “CARE CLOSER 2 HOME” var ietvert palīdzību ikdienas darbos, piemēram, tīrīšanā, veļas mazgāšanā, pārtikas iepirkšanā, mājas uzkopšanā un citās ikdienas vajadzībās.
5. Psiholoģiskā atbalsta nodrošināšana: “CARE CLOSER 2 HOME” var ietvert arī psiholoģisko atbalstu klientiem, kas var ietvert emocionālu atbalstu, konsultācijas, grupu terapiju un individuālu palīdzību psiholoģiskās labklājības jautājumos.

Koncepcijas vadlīnijas sociālās aprūpes pakalpojumiem mazaizsargātajām iedzīvotāju grupām var risināt dažādas problēmas, kas saistītas ar šo grupu īpašajām vajadzībām un sociālās aprūpes jomu.

1. Pieejamība un pieejamie pakalpojumi: Koncepcijas vadlīnijas var ietvert pasākumus, lai nodrošinātu sociālās aprūpes pakalpojumu pieejamību un pieejamību mazaizsargāto

iedzīvotāju grupām. Tas var ietvert izglītību un apmācību pakalpojumu sniedzējiem, lai tie spētu saprast un sniegt piemērotu aprūpi un atbalstu konkrētām grupām, kā arī nodrošināt finanšu resursus, lai paplašinātu pakalpojumu klāstu un veicinātu to pieejamību.

2. Individualizēta aprūpe un atbalsts: koncepcijas vadlīnijas var sniegt ieteikumus par individualizētas aprūpes un atbalsta pieejamību mazaizsargātajām grupām. Tas var ietvert aprūpes plānošanu un pielāgošanu individuālajām vajadzībām, kā arī nodrošināt atbalstu personāla un speciālistu sastāvu, kas spētu sniegt atbilstošu aprūpi un atbalstu katram individuāli.
3. Sociālās integrācijas veidošana: koncepcijas vadlīnijas var uzsvērt sociālās integrācijas nozīmi un ieteikt pasākumus, kas veicina mazaizsargāto iedzīvotāju grupu sociālo integrāciju. Tas var ietvert programmas un aktivitātes, kas veicina kopienas dalību, sociālo mijiedarbību, izglītību un nodarbinātību.
4. Ģimenes atbalsta un pieejas stiprināšana: koncepcijas vadlīnijas var ietvert ieteikumus un pasākumus, lai stiprinātu ģimenes atbalstu un pieeju mazaizsargātajām grupām. Tas var ietvert izglītojošus pasākumus, konsultācijas un atbalsta programmas ģimenēm, kas aprūpē mazaizsargātos indivīdus, kā arī veicināt savstarpēju sadarbību.

Sociālā drošība un palīdzība

Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības mērķis ir garantēt sociālo aizsardzību un sniegt nepieciešamo palīdzību iedzīvotājiem dažādu dzīves situāciju risināšanā.

Sociālie pakalpojumi un iestādes

Aizkraukles novadā sociālo palīdzību un sociālos pakalpojumus nodrošina Aizkraukles novada pašvaldības Sociālais dienests, Sociālās aprūpes centrs “Pļaviņas”, Sociālās aprūpes centrs “Ziedugravas” kā arī “Latvijas Samariešu apvienība” un biedrība “Sarkanais Krusts”.

Aizkraukles novada Sociālais dienests (turpmāk – Sociālais dienests) ir Aizkraukles novada pašvaldības domes izveidota iestāde, kura organizē sociālo darbu, nodrošina sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sniegšanu un administrēšanu un ir atbildīga par valsts deleģēto funkciju pašvaldībai sociālās aizsardzības jomā izpildi. Sociālais dienests tiek finansēts no Aizkraukles novada pašvaldības budžeta līdzekļiem saskaņā ar Sociālajam dienestam apstiprināto budžeta tāmi kārtējam gadam. Sociālais dienests atrodas novadu administratīvajā centrā - Aizkrauklē, bet sociālo dienestu speciālisti darbojas visos pagastos.

Sociālā dienesta darbinieki strādā četrās nodaļās un klientus pieņem sešās teritoriālajās apvienībās un 12 attālinātajos klientu pieņemšanas punktos (1.attēls). Sociālajam dienestam ir 12 struktūrvienības – sociālo pakalpojumu sniedzēji. Daļa sociālo darbinieku specializējušies darbam ar konkrētām mērķgrupām - ģimenēm un bērniem, pieaugušām personām, veciem cilvēkiem, kā arī sociālās palīdzības organizēšanā.

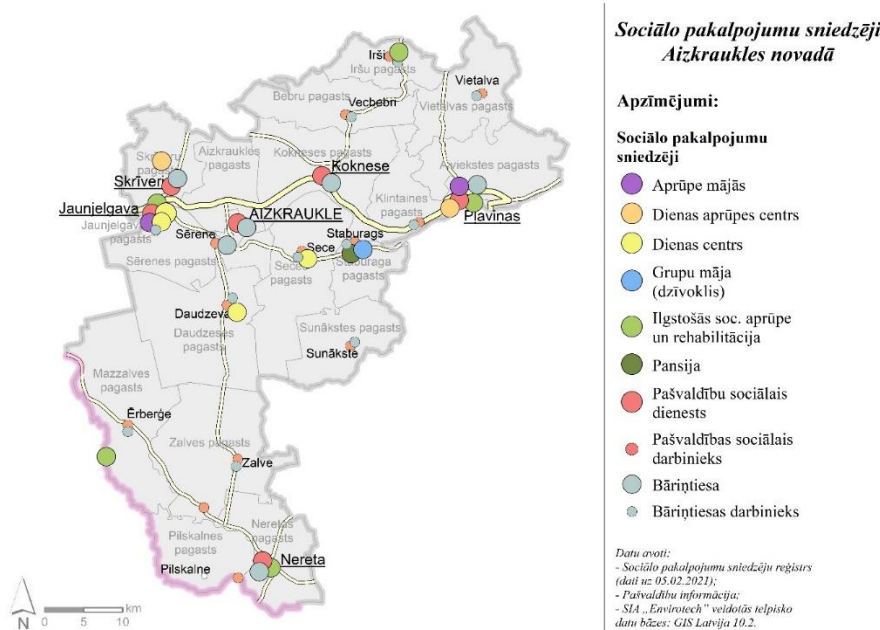
Sociālā dienesta struktūru veido atbalsta personāls un atbilstoši darbības virzieniem šādas nodaļas:

1. Sociālās palīdzības nodaļa;
2. Atbalsta nodaļa ģimenēm ar bērniem;
3. Sociālā darba un sociālo pakalpojumu nodaļa;

4. Sociālās rehabilitācijas nodaļa ar 12 struktūrvienībām - pakalpojumu sniedzējiem.

Lai saņemtu sociālo palīdzību vai sociālos pakalpojumus, līdzīgi kā līdz šim, iedzīvotājam jāvērsas pie dzīvesvietai tuvākā sociālā darbinieka.

Sociālā dienesta darbinieki sniedz konsultācijas pilngadīgām personām, sniedz un organizē sociālos pakalpojumus atbilstoši personas individuālajai situācijai (sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus personas dzīvesvietā (aprūpe mājās) vai institūcijā (pansionāts, grupu dzīvoklis/māja u.c.), piedāvā iespēju saņemt lietošanā uz laiku ziedotos tehniskos palīglīdzekļus (elkoņa krukus, padušu krukus, spieķus ar četriem atbalsta punktiem, ratiņkrēslus, staigāšanas rāmjus); piedāvā iespēju trūcīgām vai maznodrošinātām ģimenēm (personām) saņemt higiēnas pakalpojumus (duša, veļas mazgāšana) sociālā dienesta telpās.

1.attēls. Sociālās jomas pakalpojumu izvietojums (pašvaldību dati).

Pakalpojumus var saņemt personas krīzes situācijā, atkarībā nonākušās personas, pēc brīvības atņemšanas soda izciešanas, bezdarbnieki, pensijas vecuma personas, personas ar funkcionāliem un garīga rakstura traucējumiem, pilngadību sasniegušie bāreņi un citas pilngadīgas personas. Pakalpojuma saņemšana tiek organizēta saskaņā ar personas vajadzību pēc sociālajiem pakalpojumiem novērtēšanas karti, personas sociālās situācijas izvērtējumu, izstrādāto individuālo sociālās rehabilitācijas plānu vai vienošanos ar klientu - līdz laikam, kamēr pakalpojums nepieciešams. Tiesības saņemt sociālos pakalpojumus ir personām, kuras ir deklarējušas savu dzīvesvietu un pastāvīgi dzīvo konkrētajā novadā.

Sociālās aprūpes centrs „Pļaviņas” (turpmāk tekstā – SAC “Pļaviņas”) ir Aizkraukles novada pašvaldības iestāde ar struktūrvienību Dienas aprūpes centrs, kas nodrošina:

1. ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu sniegšanu pensijas vecuma personām un personām ar funkcionāliem traucējumiem, ja nepieciešamais pakalpojuma apjoms pārsniedz aprūpei mājās vai dienas aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā noteikto apjomu;

2. dienas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu - aprūpi un iespēju iesaistīties fiziskās un garīgās aktivitātēs pensijas vecuma personām un pilngadīgiem invalīdiem ar fiziska rakstura traucējumiem.

Pildot savas funkcijas un uzdevumus, SAC "Pļaviņas" sadarbojas ar Aizkraukles novada pašvaldību, pašvaldības iestādēm, citu novadu pašvaldībām, valsts institūcijām, fiziskām un juridiskām personām, sabiedriskām un starptautiskām organizācijām un to apvienībām

SAC "Pļaviņas" darbības mērķis ir sniegt ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus pilngadīgām personām ar funkcionāliem traucējumiem un pensijas vecuma personām, nodrošinot dzīves kvalitātes nepazemināšanos personai, kura vecuma vai funkcionālo traucējumu dēļ to nevar nodrošināt pati saviem spēkiem, kā arī dienas aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus - aprūpi un iespēju iesaistīties fiziskās un garīgās aktivitātēs pensijas vecuma personām un invalīdiem ar fiziska rakstura traucējumiem.

1. Sociālās aprūpes centra sniegtie pakalpojumi

Koncepcija paredz, ka tiek piedāvāta integrēta dienas aprūpes pakalpojumu pakete personām ar ierobežotām funkcionalitātēm un gados vecākiem cilvēkiem, kas dod iespēju strādājošiem ģimenes locekļiem atstāt savu radnieku invalīdu pie profesionāliem un neformāliem aprūpētājiem dienas laikā sociālās aprūpes iestādē (SAI), kamēr viņu ģimenes locekļi ir darbā. Dienas centrā mazaizsargātiem iedzīvotājiem tiek piedāvāti vairāki pakalpojumi, lai atvieglotu to ikdienas gaitas un uzlabotu fizisko un garīgo veselību/:

1.1.Sociālā darbinieka individuālās konsultācijas

Dienas aprūpes centrā tiek nodrošināta Klientam nepieciešamā sociālā darbinieka individuālās konsultācijas, lai sniegtu atbalstu sociālo situāciju un problēmu risināšanā. Sociālais darbinieks palīdz klientam uzlabot izpratni, atrisināt vai mazināt sociālās problēmas, attīstīt paša klienta resursus un problēmu risināšanas prasmes. Sociālais darbinieks klientam organizē individuālās nodarbības (kognitīvo spēju uzturēšanai, attīstīšanai, sadzīves un sociālo prasmju attīstīšanai, fizisko aktivitāšu, radošo interešu, u.c. nodarbības specialistu vadībā).

1.2. Psihologa konsultācijas

Psihologa konsultācijas nodrošināt klientiem iespēju saņemt psihologa konsultācijas – atbalstu dažādu krīzes situācijās nonākušajiem, palīdzot uzlabot savu pašsajūtu attiecību, attiecību un dzīves kvalitāti.

Visbiežāk psihologa palīdzība nepieciešama šādos gadījumos:

- Krīzes situācijā – tuva cilvēka zaudējums, nelaimes gadījums, vardarbība,
- Hroniska saslimšana,
- Trauksmainība un dažāda veida bailes,

- Depresija, nomākts garastāvoklis, kuņģa un ēšanas traucējumi,
- Uzvedības problēmas,
- Bieža slimošana vai sūdzības (galvas sāpes, vēdera sāpes utml.),
- Neirotiski traucējumi,
- Saskarsmes grūtības,
- Pazemināts pašvērtējums.

1.3.Fizioterapeita nodarbības

Nodrošināt klientiem iespēju saņemt fizioterapeita konsultāciju. Konsultācijas laikā izvērtēt klienta funkcionālās veselības stāvokli, piemeklēt atbilstošu ārstēšanas programmu.

Fizioterapeita nodarbībās tiek izmantotas rehabilitācijas metodes:

- 1.3.1. Kinestētiskās metodes paliatīvajā aprūpē** - tai skaitā kustību sajūtas paliatīvajā aprūpē. Paliatīvā aprūpe ir aktīva, visaptveroša un starpdisciplināra radikāli neizārstējamu pacientu aprūpe, kas ietver sāpju un citu simptomu mazināšanu un sociālo, psiholoģisko un garīgo problēmu risinājumus.

Paliatīvā aprūpe ir visaptverošs atbalsts pacientiem un viņu aprūpētājiem. Tā ietver praktisku vajadzību apmierināšanu un konsultācijas tuvinieku zaudējuma gadījumā. Tādējādi tiek nodrošināta atbalsta sistēma, kas palīdz pacientiem būt pēc iespējas aktīvākiem līdz nāvei. Adekvātas paliatīvās aprūpes nodrošināšana ir gan veselības un sociālās aprūpes speciālistu, gan sabiedrības ētisks pienākums.

Paliatīvā aprūpe ir aktīva visaptveroša aprūpe pacientiem ar progresējošu slimību, kuras galvenie uzdevumi ir sāpju un citu simptomu mazināšana, psiholoģisku, sociālu un garīgu problēmu risināšana (PVO, 2002).

- 1.3.2. Dogoterapija – dzīvnieku izmantošana rehabilitācijā.**

Saskarsme ar dzīvniekiem spēj veicināt to, ka cilvēks kļūst pašapzinīgāks gan attiecībā uz savas balss toni, gan ķermeņa valodu. Tās rezultātā novērojamās izmaiņas skar līdz pat 95 procentus no neverbālās komunikācijas izpausmēm. Dzīvnieku terapija var palīdzēt gan emocionālu, gan fizisku traucējumu ārstēšanā. Tā ir strukturēta un uz mērķi orientēta mijiedarbība starp cilvēkiem un īpaši apmācītiem dzīvniekiem, kuras procesā tiek veicinātas pozitīvas izmaiņas attiecībā uz klienta esošo veselības stāvokli. Dzīvnieku terapija ir populāra metode, ko izmanto psihoterapijā un rehabilitācijā.

Pet terapija (angļu pet therapy, no angļu pet - vispārināts mājdzīvnieku nosaukums, burtiski "mīļākais dzīvnieks" jeb angļu animal assisted therapy) ir pacientu ārstēšanas metode ar mājdzīvnieku (suņu, zirgu, delfīnu, trušu, kaķu putnu

utt.)palīdzību. Citi nosaukumi, kas arī bieži tiek lietoti, runājot par šo ārstēšanas metodi, ir terapija, izmantojot dzīvniekus, zooterapija, dzīvnieku terapija.

1.3.3. **Radošās darbnīcas (keramikas darbnīca) - mākslas terapija.**

Mākslu terapija Latvijā ietver četru mākslu terapijas specializāciju kopumu – *deju un kustību terapija, drāmas terapija, mūzikas terapija, vizuāli plastiskā mākslas terapija* un ir veselības aprūpes joma, kurā pacientu/klientu daudzveidīgo veselības un sociālo problēmu risināšanai un pārvarēšanai individuāli vai grupā terapeitiskās vides un terapeitisko attiecību kontekstā izmanto: mākslas līdzekļus, tehnikas un paņēmienus, radošo procesu un tā rezultātu, pacienta/klienta atgriezenisko saiti par procesu un/vai radīto darbu, kas tiek saprasta, kā viņa sajūtu, emociju, jūtu, domu, vajadzību, spēju, resursu, interešu, grūtību u.c. izpausme profesionālā mākslas terapeita klātbūtnē.

Ar mākslas terapiju saprot visu veidu mākslu izmantošanu ar mērķi attīstīt un mainīt personības psihi apzinātās un neapzinātās puses, harmonizēt tās iekšējo stāvokli, atjaunot spēju atrast optimālu stāvokli, kas veicina aktīvu dzīves turpināšanu.

1.3.4. **Hidroterapija**

Hidroterapija jeb ūdensdziedniecība ir viena no senākajām ārstniecības un rehabilitācijas metodēm, kas bija pazīstama jau senajā Ēģiptē, Romā un Grieķijā un tika pielietota sāpju mazināšanai un dažādu slimību ārstēšanai. Hidroterapija ir saldūdens, jūras vai minerālūdeņu pielietošana arīgi - profilaktiskos, ārstnieciskos un skaistumkopšanas nolūkos.

Hidroterapijas principi.

1. Paaugstinoties ķermeņa temperatūrai, aktivizējas visi dzīvības procesi.
2. Ķermenim atdziestot, dzīvības procesu aktivitāte samazinās. Tas ir cilvēka ķermeņa reakcijas princips uz ārējo apstākļu izmaiņām.

Izšķir vietējās (piem., aplaistīšanās, noberzēšanās, ietīšana, kompreses) un vispārējās ūdens procedūras (piem., duša, pelde, peldēšanās). Brīvdabas ūdensdziedniecības fizioloģiskā iedarbība sākas ar ūdens radīto ādas kairinājumu, kas izraisa sarežģītu asinsrites un nervu sistēmas reakciju un pārmaiņas visā organismā, piem., muskuļaudi atbild ar saraušanos vai atslābumu, nervu sistēma - ar pastiprinātu vai pavājinātu ierosināmību, dziedzeri - ar palielinātu vai samazinātu sekrēta izdalīšanos, asinsrites sistēma - ar asinsvadu sašaurināšanos vai paplašināšanos utt. Visjutīgākie pret kairinātāju ir bojātie audi, kas uz

ūdensdziedniecības procedūru reaģē sevišķi spēcīgi. Ūdensdziedniecības procedūras iedarbojas termiski, mehāniski un ķīmiski. Spēcīgākais un svarīgākais ir termiskais kairinājums; tas izskaidrojams, galvenokārt, ar ūdens lielo siltumvadītspēju (daudz lielāka nekā gaisam).

1.4. Higiēnas pakalpojumi

Mazaizsargātām personām iespējams dienas centrā saņemt vairākus higiēnas pakalpojumus:

1.4.1. Veļas mazgāšanas un žāvēšanas pakalpojums pakalpojumi

Veļas mazgāšanas pakalpojuma iespējas piedāvāt mazaizsargātajām personām, kuru mājokļos nav ierīkots ūdensvads vai nav veļas mašīna.

1.4.2. Dušas pakalpojumi.

Dušas pakalpojums ir sociālās aprūpes pakalpojums, kas vērsts uz to personu pamatvajadzību apmierināšanu, kurām ir objektīvas grūtības aprūpēt sevi vecuma vai funkcionālo traucējumu dēļ.

1.4.3. Siltā ēdiena pakalpojums.

Pakalpojuma pamatfunkcija ir pamatvajadzību nodrošināšana personām, kuras ir nonākušas objektīvas grūtības (krīzes situācijās) vai funkcionālo traucējumu dēļ (arī veselības problēmu dēļ zudušas prasmes) nevar nodrošināt sev silto ēdienu, kā arī personām, kurām nav atbilstoša aprīkojuma siltā ēdiena pagatavošanai dzīvesvietā.

1.4.4. Friziera pakalpojums.

Personīgās higiēnas pakalpojumi (friziera, manikīra vai podologa pakalpojums) ir sociālās aprūpes pakalpojums, kas vērsts uz to personu personīgās higiēnas aprūpi, kurām ir objektīvas grūtības aprūpēt sevi vecuma vai funkcionālo traucējumu dēļ nevar saņemt pakalpojumu pie privātā pakalpojumu sniedzēja.

Higiēnas pakalpojumu neaizsargātās personas saņem bez maksas, iepriekš piesakot savu apmeklējumu Sociālās aprūpes centrā.

2. Mājas aprūpe

Mājas aprūpes pakete personām ar ierobežotām iespējām un vecākiem iedzīvotājiem, kas ļauj viņiem dzīvot mājās, nevis pārcelties uz sociālo aprūpes centru un saņemt alternatīvus palīdzības veidus mājas apstākļos — mājas aprūpes un īstermiņa aprūpi. Šī mājas aprūpes pakete ir izstrādāta un tiek īstenota izmantojot sociālās aprūpes speciālistu, brīvprātīgo un ģimenes locekļu iesaisti.

Aprūpes mājas pakalpojums ietver visaptverošu palīdzību (medicīniski-sociālā, sociālpsiholoģiskā, fiziski rehabilitācijas, sociālā taksometra pakalpojumi), pieaugušajiem,

kuriem nepieciešama paliatīvā aprūpe. Aprūpe mājās darbība balstās uz Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumu. Aprūpes pakalpojums tiek nodrošināts pēc klienta lūguma vai Sociālā dienesta vai citu institūciju pieprasījuma, nodrošinot sociālā darbinieka un citu speciālistu konsultācijas., sociālo/veselības aprūpi vai dzīves apstākļu pārbaudi klienta dzīves vietā.

Aprūpe mājās pakalpojums ietver:

- Personiskās higiēnas nodrošināšana,
- Palīdzība tualetes apmeklēšanā,
- Inkontinences līdzekļu nomaiņa,
- Pozicionēšana gultā,
- Palīdzības noģērbties/apģērbties,
- Barošana,
- Ēdiena gatavošana vai palīdzība ēdiena gatavošanā,
- Medikamentu lietošana.

Ikdienas mājas darbi un palīdzība sadzīvē:

- Pārtikas un citu sadzīves preču iegāde,
- Dzīvojamo telpu uzkopšana,
- Ūdens ienešana/iznešana
- Veļas mazgāšana mazgātuvē vai veļas mašīnā,
- Kurināmā piegāde telpās, krāsns kurināšana u.c.
- Starpnieka pakalpojumi: komunālo maksājumu veikšana, sociālo pakalpojumu un veselības pakalpojumu noformēšana u.c.

Aprūpes mājās profesionāļu komanda sniedz elementārāko un dažreiz vitāli vecajiem, vientuļajiem un slimajiem cilvēkiem nepieciešamāko atbalstu, kuri nevēlas doties uz veco ļaužu namiem, bet cer savu mūžu nodzīvot savā mājā. To, ka tieši sajūta nebūt vientuļam un zināt, ka vienmēr nāks palīdzība, ja tāda būs nepieciešama, laukos dzīvojošajiem vientuļajiem cilvēkiem ir būtiska.

Lai maksimāli ielaistītu cilvēkus ar kustību traucējumiem un vecus cilvēkus sabiedrības dzīvē, vēlams viņiem padarīt pieejamus visus sakarus un informācijas līdzekļus. Nepieciešams atbalstīt šo cilvēku aktīvu piedalīšanos dažādās kultūras, sporta un politiskajās aktivitātēs.

Aprūpes mājās brigādē iekļautie palīdzības speciālisti ir pieejami arī Dienas aprūpes centra telpās, nodrošinot iespēju klientam turpināt saņemt nepieciešamos pakalpojumus, kā arī piedalīties Dienas centra organizētajos pasākumos konkrētām mērķa grupām, nepieciešamības gadījumā nodrošinot to nokļūšanu uz mērķa grupai paredzētajiem pasākumiem:

- Sociālo un funkcionālo prasmju pilnveidošana;
- Sociālā rehabilitācija,
- Motivācijas programmas,
- Organizēta brīvā laika pavadīšanas pasākumi
- Pasākumi, kas vērsti uz draudošas invaliditātes novēršanu, konsultācijas var gan tikt iepriekš plānotas un rezervētas, gan notikt bez iepriekšējas plānošanas.

Sociālie aprūpes centra darbinieki iespēju robežās nodrošina sociālo un veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību gan klienta dzīvesvietā, gan Dienas centrā, tādējādi radot klientam drošības sajūtu pakalpojumu izmantošanā.

2.1. Brīvprātīgais darbs

Aprūpes mājās pakalpojuma nodrošināšanai iespēja piesaistīt brīvprātīgā darba veicējus. Brīvprātīgais darbs ir iespēja visa vecuma cilvēkiem, veikt sabiedrisku darbu, lai veicinātu kopēju sabiedrības attīstību.

Brīvprātīgais var būt jebkurš cilvēks neatkarīgi no dzimuma, izcelsmes, nacionalitātes, reliģiskās piederības, politiskajiem uzskatiem, vecuma un veselības stāvokļa. Katram, kas to vēlas, ir iespējas kļūt par brīvprātīgo darbinieku, ziedojot vienu dienu vai pāris stundas katru dienu vai nedēļā. Tas ir atkarīgs no katra paša, cik daudz vēlas veltīt sevi šim darbam. Brīvprātīgie palīgi strādā, lai uzlabotu citu cilvēku dzīvi, un tajā pašā laikā palielinās vai mainās pašu brīvprātīgo dzīves vērtības un attieksmes pret sabiedrībā notiekošo un pret atsevišķām cilvēku grupām. Piemēram, veci cilvēki, cilvēki ar speciālām vajadzībām, vecie cilvēki, cietumnieki, bēgļi, u.tml.

Brīvprātīgā darba jomas ir daudzpusīgas:

- Sociālā palīdzība,
- Aprūpe,
- Palīdzība jaunatnei,
- Darbs skolās,
- Brīvā laika organizēšana,
- Darbs soda izciešanas vietās,
- Darbs slimnīcās un sociālās aprūpes centros,
- Darbs ar ģimenēm, bērniem, veciem cilvēkiem.

Veicot brīvprātīgo darbu, persona var izvēlēties sev piemērotāku mērķa grupu un sniegt savu ieguldījumu, sabiedrības pilnveidošanā. Vairāk informāciju par brīvprātīgo darbu iespējams skatīt pielikumā pievienotajos elektroniski sagatavotajos materiālos sadaļā “Brīvprātīgo darbs”. Lai uzsāktu brīvprātīgā darba īstenošanu nepieciešams sazināties ar aprūpes iestādei, parakstīt brīvprātīgā līgumu un sākt savu darbu.

3. Formālās un neformālās aprūpes sadarbība

Lai ieviestu ilgtspējīgā projekta ietvaros izstrādātās koncepcijas, zināšanas un labākās prakses starp citiem profesionāļiem un neformālajiem aprūpētājiem, var izmantot dažādas pieejas un pasākumus.

1. Apmācības un informēšana: Organizēt apmācības sesijas, seminārus vai darbnīcas, lai dalībnieki varētu iepazīties ar projekta ietvarā izstrādātajām koncepcijām, zināšanām un labākajām praksēm. Nodrošinot, lai šīs sesijas būtu pieejamas gan profesionāļiem,

gan neformālajiem aprūpētājiem. Iekļaut praktiskos piemērus, diskusijas un pieredzes apmaiņu, lai veicinātu aktīvu mācīšanos un sapratni par konkrēto tēmu. Apmācību materiāli skatāmi pielikumā).

2. Rokasgrāmatas un materiāli: Izveidot un izplatīt rokasgrāmatas, vadlīnijas un citus materiālus, kas satur informāciju par izstrādātajām koncepcijām un labākajām praksēm. Šie materiāli var būt noderīgi resursi, kas palīdz darbiniekiem izprast un izmantot projekta rezultātus savā ikdienas darbā. Nodrošinot to, ka tie viegli saprotami un pieejami visiem interesentiem.
3. Sadarbības tīkli un partnerības: Veidojot sadarbības tīklus un partnerattiecības ar profesionālajām organizācijām, nevalstiskajām organizācijām un citiem sociālās aprūpes faktoriem. Veicināt zināšanu un labākās prakses apmaiņu, izmantojot šos tīklus. Organizēt kopīgas sanāksmes, konferences vai forumus, kur dalībnieki var dalīties savā pieredzē, idejās un iespaidos.
4. Mentoru programma: Izveidojot mentoru programmu, kur profesionāli, kuri jau ir iepazinušies ar projekta koncepcijām un labāko praksi, var sniegt atbalstu un padomus neformālajiem aprūpētājiem. Šī programma var veicināt individuālo atbalstu un pieredzes apmaiņu, palīdzot neformālajiem aprūpētājiem izprast un veikt praktiskos piemērus.

“Aprūpe tuvāk mājām” Koncepcija ietver jaunu ilgtspējīgu sadarbības modeļu veidošanu, veicinot līdzcilvēku izpratni un vēlmi iesaistīties sociālās aprūpes uzlabošanā savā reģionā, lai ar uzskatāmi nelielām darbībām veiktu lielu ietekmi sociāli neaizsargātām personām un palīdzētu tiem ikdienas gaitā.

Brīvprātīgā darba iespējas iespējams veikt sākotnēji vienojoties ar aprūpes iestādi, izrunājot kādu palīdzību brīvprātīgā persona spētu sniegt un saskaņojot informāciju vienoties par turpmāk veicamajām darbībām.

Sociālās aprūpes centram ieteicams veidot sadarbību ar pašvaldības jauniešu centru un bērnu centriem. Sadarbības ietvaros iespējam veidot sirsnīgus pasākumus, kur bērni un jaunieši dodas uz dienas centru un sniedz deju vai dziesmu priekšnesumus, organizējot pasākumus, iesaistot neaizsargātās personas, uzlabojot to socializēšanās prasmes, radot prieku un uzlabojot garīgo veselību.

Jauniešu iesaiste sociālā aprūpes centrā veidojot tematiskas meistarklases veicinātu svētku noskaņu senioriem un mazaizsargātām personām, kā arī veicina jauniešu izpratni par sabiedrības līdzciētību.

Pielikums

Elektroniski pieejami materiāli par sociālās aprūpes tēmām:

Tēma	Adrese
“Brīvprātīgais darbs sociālajā aprūpē”	https://www.aizkraukle.lv/lv/media/24801/download?attachment
“Psihoemocionālās izdegšanas riski un to novēršana sociālās aprūpes sniedzējiem “	https://www.aizkraukle.lv/lv/media/24786/download?attachment
“Terapeitiskās metodes un to pielietošana sociālās aprūpes procesā”	https://www.aizkraukle.lv/lv/media/24789/download?attachment
“PERSONAS AR FUNKCIONĀLIEM TRAUCĒJUMIEM”	https://www.aizkraukle.lv/lv/media/24792/download?attachment
“Kā palīdzēt sev - psihosociālais atbalsts un pirmā palīdzība personām, kas nespēj sevi aprūpēt mājas apstākļos.”	https://www.aizkraukle.lv/lv/media/24795/download?attachment
“Inovātivas pieejas sociālās aprūpespakalpojumu nodrošināšanā”	https://www.aizkraukle.lv/lv/media/24798/download?attachment
“Aprūpes darba specifika paliatīvajā aprūpē mājas apstākļos”	https://www.aizkraukle.lv/lv/media/24804/download?attachment
“KĀ PALĪDZĒT SEV?”	https://www.aizkraukle.lv/lv/media/24807/download?attachment
“KĀ PALĪDZĒT CITAM”	https://www.aizkraukle.lv/lv/media/24810/download?attachment

Dokumentu izstrādāja un sagatavoja

SLA “Profesionālās pilnveides un supervīziju centrs “AISMA””

Šis dokuments ir tapis ar Eiropas Savienības finansiālu atbalstu. Par šīs publikācijas saturu pilnībā ir atbildīga Aizkraukles novada pašvaldība un tas nevar tikt izmantots, lai atspoguļotu Eiropas Savienības uzskatus.

Visi projektā izstrādātie informatīvie materiāli ir Aizkraukles novada pašvaldības īpašums, tos nedrīkst pārpublicēt bez saskaņošanas ar pašvaldības Attīstības nodaļas speciālistiem

Projekts “Improvement of the Supply of Vulnerable Population Needs-based Social Care Services: care Brought Closer to Recipients' Homes” Nr. ENI-LLB-1-031 īstenots Eiropas kaimiņattiecību instrumentu ietvaros

